

نخستین بازارچه منطقه ۱۱ در خیابان دادگستر واقع شده است

قدیمی اما بی سر و سامان

فهیمة شهری ادر خیابان وکیل آباد ۶۷ و به موازات بولوار دندانبز شکان، خیابان دادگستر واقع شده است که با وجود قدمت ۴۰ ساله اش بافتی جدید دارد. این خیابان تاکنون سه بار تغییر نام داده است و بازارچه دادگستر که آن را نیز می توان جزو قدیمی ترین بازارچه های منطقه ۱۱ دانست در این معبر قرار دارد. شنیده ها حکایت از آن دارد که بخشی از زمین های این خیابان متعلق به مرحوم حبیب... عسگر اولادی از رزمندگان انقلابی بوده که آن را به عنوان یکی از معتمدان بازار تهران می شناسند و در اوایل انقلاب اسلامی جزو خیران و کمک کنندگان به انقلاب بوده است. عسگر اولادی بعد از بخشی از این زمین ها را فروخته و بخشی را به نیازمندان داده است. به دنبال دانستن اطلاعات بیشتری از این خیابان راهی این محدوده می شویم.

● بولوار دندانبز شکان آباد تر بود

غلامعلی احمدیان که از قدیمی های محله دندانبز شکان است، قدمت این خیابان را مربوط به سال ۵۹ می داند و می گوید: آن زمان بانک صادرات، دادگستری، سپاه و جهاد کشاورزی شروع به ساخت زمین های این خیابان کردند و بخشی از خانه ها به صورت ویلایی و بخشی به صورت آپارتمان شکل گرفت و به کارمندان این ارگان ها واگذار شد. البته روند ساخت زمین ها ۱۰ سال طول کشید و سال ۶۹ خانه ها را تحویل دادند. ابتدا مردم این محله، نه آب داشتند نه گاز و تلفن. خیابان ها هم خاکی بود تا اینکه سال ۷۳ آب لوله کشی به ساکنان دادند و آسفالت هم شد.

بر اساس گفته های احمدیان آن زمان بولوار دندانبز شکان آباد تر از خیابان دادگستر بوده است اما بعد که اینجا هم ساخته می شود ترقی خوبی می کند و به دلیل

مجاورت یادندانپزشکان ارزش زمین ها افزایش می یابد. ابتدا بیشتر ساختمان های ساخته شده ویلایی بوده اند اما اکنون در هر کوچه ای پامی گذاریم دو، سه ساختمان در حال ساخت می بینیم که تا پنج، شش طبقه برافراشته شده اند.

● بازارچه برای نیاز مردم شکل گرفت

در حال عبور از این خیابان وارد کوچه های فرعی دادگستر می شویم یکی از این کوچه ها دادگستر ۱۹ است. زمین های سرتاسر واقع شده در سمت راست کوچه دادگستر ۱۹ متعلق به سپاه است که حدود سال ۹۰ مدارس امام حسین (ع) در آن افتتاح می شود و اکنون تابلوهای مهد کودک، دبستان، متوسطه اول و دوم و هنرستان رادر آن می بینیم. بازار گشایی مدارس، ترافیک و ازدحام خودرودر این خیابان بیش از پیش شده طوری که بیشتر ساکنان و کسبه از آن شاکی هستند و به گفته خودشان هر روز شاهد چند دعوا بر سر جای پارک هستند.

سمت دیگر کوچه دادگستر ۱۹ بازارچه ای قرار دارد که سال ۶۶ ساخته شده است و در محله دندانبز شکان قرار دارد. محمدعلی بیگ که نظامی بازنشسته و از سکنه قدیمی این خیابان است، به زمان تأسیس بازارچه اشاره کرده و تعریف می کند: آن زمان شهرداری به منازل مسکونی مجوز تجاری نمی داد. این بازارچه را تأسیس کردند که به عنوان یک بازار محلی تأمین کننده نیاز روزانه مردم باشد اما بعد از آن به ساختمان ها مجوز تجاری دادند و بسیاری از مالک ها کنار حیاط خانه شان مغازه زدند. احمدیان صحبت های او را تکمیل می کند و می گوید: ابتدا تعدادی از واحدهای بازارچه را به جانبازان دادند اما

آن ها این واحدها را به دیگران واگذار کردند و اکنون بیشتر واحدهای بازارچه در دست تعمیر کاران خودرو و سازندگان و تعمیر کنندگان مبل و به طور کلی مشاغل خدماتی است.

● ۳ بار تغییر نام این خیابان

خیابان دادگستر، تاکنون ۳ بار تغییر نام داشته است. ابتدا که نهاد های سپاه، دادگستری، بانک صادرات و جهاد کشاورزی، ساختمان هایشان را در این خیابان ها می سازند، نامش را به دلیل نزدیکی به دادگستری شعبه صدف، خیابان عدالت می گذارند. کمی بعد

عکس: مهدیه غفوریان / شهر آرا

به دلیل اینکه با خیابان عدالت بولوار احمدآباد اشتباه نشود نامش را به دادگستر تغییر می دهند. اکنون حدود یک سال است که نام این خیابان به دادگستر تغییر پیدا کرده است. حاج آقای بیگ نگاهی به تلفن همراهش می اندازد و می گوید: از وقتی آژانس های اینترنتی راه افتاد خیابان های هم نام برای مردم دردسر ساز شد. ماهم که دادگستر بودیم با یک خیابان دادگستر دیگر در بولوار احمدآباد اشتباه می شدیم. برای همین باز اسم اینجا را تغییر دادند و دادگستر گذاشتند. البته هنوز بین مردم همان دادگستر رایج است اما این تغییر نام لازم بود تا حداقل هنگام آدرس دهی اشتباه نشود.

بازارچه ای قدیمی اما بی سر و سامان

بازارچه خیابان دادگستر با وجود قدمت ۳۴ ساله اش هنوز سر و سامان نیافته است. به دلیل محصور نبودن و نداشتن درب، شب ها اراذل و اوباش به راحتی وارد آن می شوند. گل های باغچه های وسط بازارچه که می توانند این فضا را تبدیل به مکانی دلنشین کنند به دلیل آب ندادن و رسیدگی نکردن خشک شده اند. کسبه به دلیل نداشتن شیر و شلنگ آبیاری و هزینه قبض آب، این کار را انجام نمی دهند و از طرفی دیگر چون حکم پاساژ و ملک خصوصی را دارد، در حیطه کاری شهرداری نیست. زبباسازی بازارچه هم دستخوش همین مشکل است و هیچ کس پیگیر نظافت، بازسازی آجرهای شکسته و سقف های نهم زده آن نیست. این بازارچه هیئت مدیره ندارد و هیچ کدام از کسبه حاضر نیستند چنین مسئولیتی بر عهده بگیرند چرا که خواسته هایشان مقابل هم قرار می گیرد و به قول خودشان دشمن تراشی می شود.

زمین مسجد، اهدایی بود

به گفته سمانه ملکی و بسیاری از دیگر ساکنان، اکنون نه مغازه های محلی تأمین کننده نیاز مردم هستند نه بازارچه. تعداد مغازه های محلی محدود است و به چند سوپر، نانوا، میوه فروشی و نوشت افزار خلاصه می شود. بازارچه هم که در انحصار مکانیک ها و مشاغل خدماتی است و این ها باعث شده است یک بازار محلی خوب وجود نداشته باشند. کلنگ احداث مسجد خیابان دادگستر، سال ۸۳ توسط مرحوم آیتا... عبادی امام جمعه وقت مشهد زده شده است. به گفته یکی از اعضای هیئت امنای مسجد، آن زمان یک ایرانی خیر ساکن آمریکا، ۱۵۰ میلیون تومان برای ساخت این مسجد اهدا می کند و به مرور با دیگر کمک های مردمی، کار ساخت مسجد پیش می رود. تاریکی از مشکلات ساکنان خیابان های فرعی دادگستر است. به ویژه در دادگستر ۱۹ با وجود بودن بازارچه، شب ها آن قدر تاریک است که کسبه و ساکنان از آن ابراز ترس می کنند.

بیشتر خانه های دادگستر ویلایی بوده اند اما اکنون در هر کوچه ۳ ساختمان پنج، شش طبقه در حال ساخت می بینیم

